

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเลขที่.....

แบบสอบถาม

การวิจัยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง

คำชี้แจง : การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางของธนาคาร เพื่อประโยชน์ในทางปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพต่อการวางแผน, ปรับปรุง และพัฒนาเกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อที่เหมาะสมต่อไป ดังนั้นคำตอบที่เป็นไปตามสภาพที่เป็นจริงจึงเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้มาก แบบสอบถามฉบับนี้เป็นความลับ ไม่พึงเปิดเผย ไม่เกี่ยวข้องกับ การเสียหาย เนื่องจากไม่มีการระบุชื่อผู้ทำแบบสอบถาม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม และแสดงความคิดเห็น

ผู้วิจัย : นักศึกษาปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แบบสอบถามชุดนี้ ประกอบด้วย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาด และปัจจัยด้านอื่นๆ
3. ปัญหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามพบในการใช้บริการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและลักษณะธุรกิจ

โปรดตอบโดยใส่เครื่องหมาย / ลงใน หน้าคำตอบ หรือเขียนลงในช่องว่าง ที่กำหนดให้ไว้

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 30 – 40 ปี
 41 – 50 ปี 51 – 60 ปี
 มากกว่า 60 ปี

3. สถานภาพ โสด สมรส หย่า/หม้าย แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี
 ปริญญาโท ปริญญาเอก

5. ลักษณะการประกอบการ นิติบุคคล (หจก., บจก.) บุคคลธรรมดา

6. ผู้ตอบแบบสอบถามมีฐานะเป็น ประธานกรรมการ กรรมการผู้จัดการ

หัวหน้าผู้จัดการ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. ประเภทธุรกิจ

เกษตรกรรม อุตสาหกรรม

ก่อสร้าง พาณิชยกรรม

ธุรกิจการเงิน อสังหาริมทรัพย์

สาธารณูปโภค บริการ

ส่วนบุคคล อื่นๆ (โปรดระบุ).....8. ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน ต่ำกว่า 5 ปี 5 – 10 ปี 11 – 15 ปี 16 – 20 ปี 21 ปี ขึ้นไป9. ยอดขายของปี 2546 เป็นจำนวนเท่าใด ต่ำกว่า 50 ล้านบาท 50 – 100 ล้านบาท 101 – 150 ล้านบาท 151 – 200 ล้านบาท สูงกว่า 201 ล้านบาท

10. ธุรกิจของท่านมีการร่วมทุนกับนักลงทุนต่างชาติหรือไม่

 มี (โปรดระบุ ประเทศ)..... ไม่มี

11. ปัจจุบันท่านใช้สินเชื่อประเภทใดของธนาคาร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

 เบิกเกินบัญชี เงินกู้ คำสัญญาใช้เงิน หนังสือค้ำประกัน รับรองตัว หนังสือรับรองเครดิต ค้ำธุรกิจต่างประเทศ

12. วงเงินสินเชื่อที่ใช้บริการกับธนาคารในปัจจุบัน

 ต่ำกว่า 10 ล้านบาท 11 – 20 ล้านบาท 21 – 30 ล้านบาท 31 – 40 ล้านบาท 41 – 50 ล้านบาท สูงกว่า 51 ล้านบาท

13. ภาระหนี้ที่มีกับธนาคารในปัจจุบัน ท่านคาดว่าจะชำระคืนธนาคารตามกำหนดระยะเวลาสัญญา
อย่างไร

ก่อนสัญญาครบกำหนด เมื่อสัญญาครบกำหนด

ภายหลังสัญญาครบกำหนด

14. แนวโน้มสภาพธุรกิจของท่านภายในระยะเวลา 3 ปีข้างหน้า คาดว่าจะเป็นอย่างไร

เติบโตขึ้น คงที่

ลดลง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 2 ปัจจัยทางด้านส่วนผสมทางการตลาดต่อไปนี้ ท่านให้ความสำคัญในแต่ละปัจจัยเพียงใด
ในการเลือกใช้สินเชื่อบริการขนาดกลางของธนาคาร พาณิชย์แห่งหนึ่ง

ปัจจัย	ระดับความสำคัญที่มีผลต่อการเลือก				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีความสำคัญ
ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)					
- มีประเภทสินเชื่อที่หลากหลายให้เลือก					
- มีการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบสินเชื่ออย่างต่อเนื่อง					
- วงเงินสินเชื่อที่ธนาคารให้กับลูกค้า					
- ความหลากหลายของการให้บริการ					
- การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้					
- อื่นๆ (ระบุ).....					
ด้านราคา (Price)					
- อัตราดอกเบี้ย MOR					
- อัตราดอกเบี้ย MLR					
- อัตราดอกเบี้ย MRR					
- ค่าธรรมเนียมในการจัดการให้กู้					
- ค่าธรรมเนียมประเมินราคาหลักทรัพย์					
- ค่าธรรมเนียมหนังสือค้ำประกัน					
- ค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองเครดิต					
- อื่นๆ (ระบุ).....					
ด้านสถานที่ให้บริการ (Place)					
- ทำเลที่ตั้งของธนาคาร					
- บริเวณจอดรถมีเพียงพอ					
- ความกว้างขวาง สะอาด และทันสมัยของธนาคาร					
- ธนาคารมีเครือข่ายทั่วประเทศ					
- อื่นๆ (ระบุ).....					
ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)					
- ข้อมูลสารสนเทศครบถ้วน					
- ข้อมูลสารสนเทศทันสมัย					
- การโฆษณาประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ					
- อื่นๆ (ระบุ).....					

ปัจจัย	ระดับความสำคัญที่มีผลต่อการเลือก				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มี ความสำคัญ
ด้านบุคคลากร (Personal)					
- การเข้าถึงลูกค้าอำนวยความสะดวกในด้านเวลา สถานที่					
- การติดต่อสื่อสาร มีการอธิบายอย่างถูกต้อง เข้าใจง่าย					
- ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ของพนักงาน					
- ความมีมนุษยสัมพันธ์ บุคลิก มารยาทของพนักงาน					
- ความน่าเชื่อถือของพนักงาน					
- การให้บริการที่สม่ำเสมอ และถูกต้องของพนักงาน					
- การตอบสนอง แก้ไขปัญหาที่รวดเร็วของพนักงาน					
- มีพนักงานไปเยี่ยมเยียนดูแล ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์					
- อื่นๆ (ระบุ).....					
ด้านกระบวนการ (Process)					
- การให้บริการที่รวดเร็ว					
- ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย					
- การให้บริการที่ไม่ผิดพลาด					
- การพัฒนาปรับปรุงบริการอย่างต่อเนื่องและครบวงจร					
- ระบบการการทำงานได้มาตรฐาน					
- ความเหมาะสมของเอกสารที่ใช้ติดต่อกับธนาคาร					
- ความหลากหลายของการให้บริการ					
- ความยืดหยุ่นของการให้บริการ					
- อื่นๆ (ระบุ).....					
ปัจจัยด้านหลักประกัน					
- สัดส่วนวงเงินสินเชื่อต่อหลักประกัน					
- ประเภทหลักทรัพย์ค้ำประกันที่ต้องค้ำฯ ต่อธนาคาร					
- การประเมินราคาหลักทรัพย์ โดยธนาคาร					
- อื่นๆ (ระบุ).....					
ปัจจัยด้านอื่นๆ					
- ความมั่นคงของธนาคาร					
- นโยบายของธนาคารมีความชัดเจน					
- วิสัยทัศน์ของผู้นำ					
- อื่นๆ (ระบุ).....					

ส่วนที่ 3 ปัญหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามพบในการเลือกใช้สินค้าหรือบริการขนาดกลางของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง

ปัจจัย	ระดับความสำคัญที่มีผลต่อการเลือก				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มี ความสำคัญ
ด้านกระบวนการ (Process)					
- เอกสารใช้ประกอบการอนุมัติสินเชื่อมาก					
- อนุมัติสินเชื่อล่าช้า ขั้นตอนมาก					
- อนุมัติสินเชื่อไม่ตรงตามที่ต้องการ					
- อื่นๆ (ระบุ).....					
ด้านราคา (Price)					
- อัตราดอกเบี้ยแพงกว่าธนาคารอื่น					
- ค่าธรรมเนียมในการจัดการให้กู้แพงกว่าธนาคารอื่น					
- ค่าธรรมเนียมประเมินราคาหลักทรัพย์แพงกว่าธนาคารอื่น					
- อื่นๆ (ระบุ).....					
ด้านระบบข้อมูล (Data)					
- ไม่ได้รับข่าวสารข้อมูลที่สำคัญจากธนาคาร					
- ข้อมูลข่าวสารล้าสมัย					
- อื่นๆ (ระบุ).....					
ด้านบุคคลากร (Personal)					
- พนักงานมักปฏิบัติงานผิดพลาด ขาดความรู้ ความชำนาญ					
- พนักงานไม่สุภาพ					
- พนักงานไม่เห็นความสำคัญของลูกค้า					
- อื่นๆ (ระบุ).....					
ด้านสถานที่ให้บริการ (Place)					
- สถานที่จอดรถคับแคบ ไม่เพียงพอ					
- อื่นๆ (ระบุ).....					
ด้านบริการ (Service)					
- ความสะดวกในการติดต่อกับพนักงานสาขา					
- อื่นๆ (ระบุ).....					

ภาคผนวก ข

ความสำคัญของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์ (วิศิษฐ์ วงศ์กิตติรักษ์, 2543:6-7)

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทและความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ กิจการพาณิชย์ไม่ใช่องค์กรการกุศล แต่เป็นธุรกิจประเภทหนึ่งซึ่งมุ่งแสวงหากำไรสูงสุดเหมือนธุรกิจอื่น ๆ แม้ว่าธุรกิจการธนาคารพาณิชย์จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับ สวัสดิภาพของสังคมและจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายการธนาคารพาณิชย์อย่างเคร่งครัดก็ตามแต่กำไรก็ยังเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญของการลงทุนในกิจการธนาคารพาณิชย์ หากปราศจากการเสียซึ่งผลตอบแทนต่อเงินลงทุนที่ยุติธรรมแล้วก็จะไม่มีใครยินดีในการลงทุน ดังนั้น เป้าหมายในการบริหารเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ตามหลักการบริหารการเงินจึงเป็นการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการแสวงหากำไรสูงสุดโดยให้มีทั้งสภาพคล่องและความสามารถในการหากำไร

การบริหารเงินทุนของธนาคารพาณิชย์เป็นการบริหารการถือครองสินทรัพย์ และหนี้สินของธนาคารให้เหมาะสม การถือครองสินทรัพย์เป็นการจัดสรรหรือการใช้เงินทุน ส่วนการก่อหนี้สินเป็นการจัดหาเงินทุน ดังนั้น การบริหารเงินทุนของธนาคารพาณิชย์จึงเกี่ยวข้องกับการบริหารแหล่งที่มาของเงินทุน (Soured of Funds) ซึ่งได้แก่ เงินลงทุนของผู้ถือหุ้น เงินรับฝากจากประชาชน และเงินที่ธนาคารพาณิชย์กู้ยืมมา และการบริหารแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน (Used of Funds) เพื่อให้ประโยชน์กลับมาในรูปรายได้ ได้แก่ เงินสดและเงินฝากธนาคารอื่น เงินให้สินเชื่อแก่ลูกค้าของธนาคาร เงินลงทุนในหลักทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์

ความสามารถในการให้สินเชื่อของ ธนาคารพาณิชย์จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารธนาคารพาณิชย์ ในการบริหารเงินทุน 2 ประเภท คือ

1. การบริหารสินทรัพย์ โดยธนาคารพาณิชย์มุ่งหวังที่จะบริหารสินทรัพย์หรือการใช้เงินทุน ได้แก่ โครงสร้างสินทรัพย์ต่าง ๆ เช่น เงินให้สินเชื่อ เงินสด เงินฝากธนาคารอื่น เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ ให้มีทั้งสภาพคล่องและมีกำไรในระดับที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความเสี่ยง
2. การบริหารหนี้สินและทุน เป็นการบริหารแหล่งที่มาของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ที่สำคัญมาก เพราะธนาคารจะดำเนินงานขยายสินเชื่อหรือดำเนินงานอื่น ๆ โดยไม่มีเงินทุนเลยไม่ได้ ดังนั้น ธนาคารจะต้องจัดหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อธนาคารจะได้มีกำไรในระดับที่กำหนดไว้ แหล่งเงินทุนภายนอกธนาคาร ได้แก่ เงินรับฝากจากประชาชน การกู้ยืมเงินจากสถาบัน

การเงินต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ และการเพิ่มทุน โดยการออกหุ้นสามัญ หรือหุ้นบุริมสิทธิ ส่วนแหล่งเงินทุนภายในธนาคาร ได้แก่ กำไรสุทธิหรือกำไรสะสม

บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในระบบเศรษฐกิจ

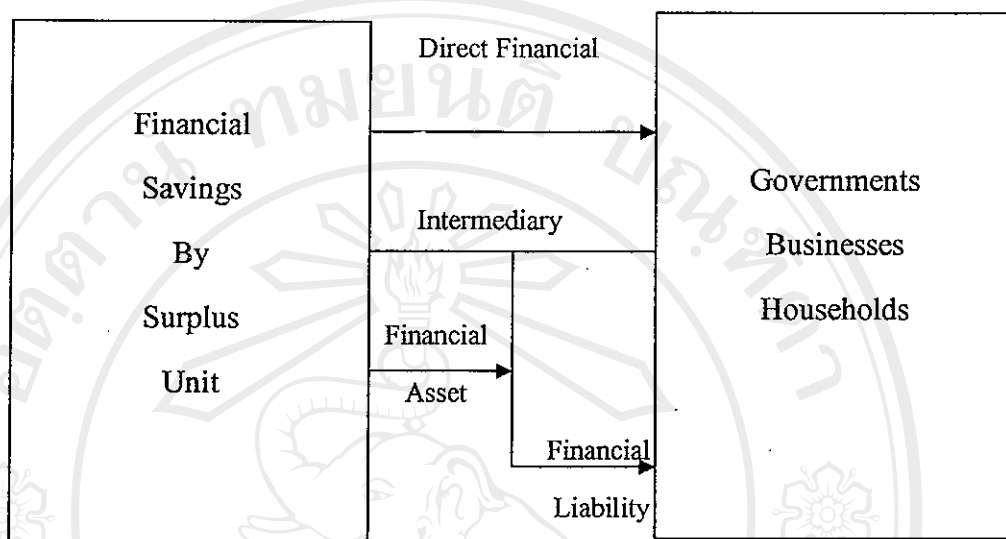
ในระบบเศรษฐกิจ โดยทั่วไป สถาบันการเงินเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยทำหน้าที่เป็นสื่อกลางเพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายเงินทุนจากผู้ที่มีเงินเหลือแล้วนำไปจัดสรรให้กับผู้ที่ต้องการใช้เงินทุนหรือผู้กู้ยืม เพื่อใช้สำหรับการประกอบธุรกิจหรือใช้เพื่อการบริโภค ทำให้เกิดการหมุนเวียนของเงินทุนอันนำไปสู่การเติบโตของระบบเศรษฐกิจ

ระบบสถาบันการเงินในประเทศไทย ประกอบด้วยสถาบันการเงินหลายประเภท ที่สำคัญก็คือ ธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีบทบาทสำคัญที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยให้สินเชื่อแก่ระบบเศรษฐกิจในสัดส่วนถึงร้อยละ 67 เมื่อธนาคารพาณิชย์ประสบปัญหาการดำเนินงานก็อาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในวงกว้าง

ในระบบการเงิน เป็นระบบที่เอื้ออำนวยความสะดวกและมีกลไกในการที่จะโอนเงินจากผู้ออมหรือหน่วยเศรษฐกิจที่มีเงินเหลือใช้ เรียกว่า เกินดุล ไปให้แก่ผู้ลงทุนหรือหน่วยเศรษฐกิจที่จำเป็นต้องใช้จ่ายเกินรายได้ เรียกว่า ขาดดุล โดยสถาบันการเงินทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินในการ โอนเงินและใช้เครื่องมือทางการเงินเป็นเครื่องมือในการ โอนดังนั้นระบบการเงินจึงเกี่ยวข้อง กับหน่วยเกินดุลและหน่วยขาดดุล โดยหน่วยเกินดุลอยู่ในฐานะให้หน่วยขาดดุลกู้ยืมเงินหากได้รับผลตอบแทนคุ้มกับความเสี่ยง

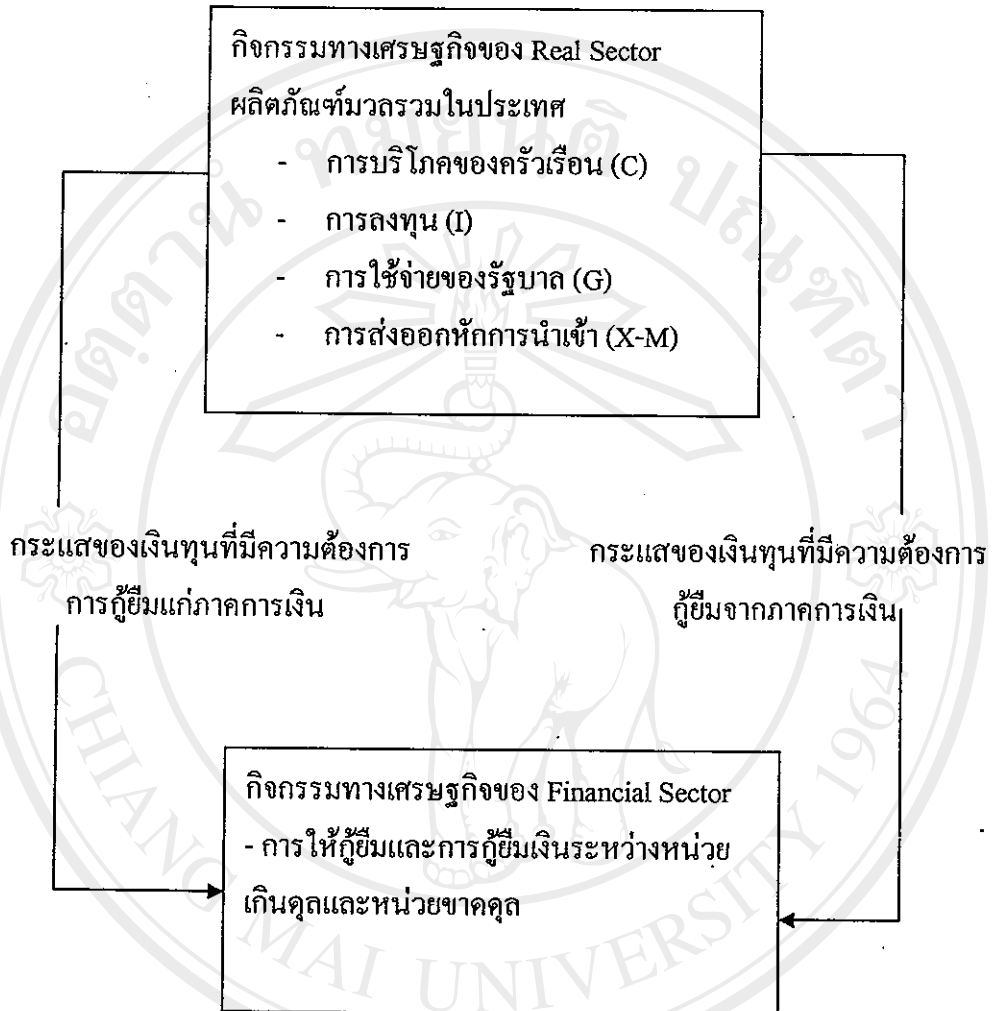
กลไกการ โอนเงินทุนจากหน่วยเกินดุล ไปให้หน่วยขาดดุลมีอยู่ 2 วิธีการคือ การให้กู้ยืมโดยตรง และการให้กู้ยืม โดยทางอ้อม การให้กู้ยืมเงินทางอ้อมมีความจำเป็นที่จะต้องเป็นตัวกลางทางการเงินระหว่างหน่วยเกินดุลกับหน่วยขาดดุลตัวกลางนี้จะทำหน้าที่รับความเสี่ยงแทนหน่วยเกินดุล จะไม่มีความจำเป็นที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องรู้จักและพบปะกันเลยการให้กู้ยืมระหว่างหน่วยเกินดุลและหน่วยขาดดุล โดยตรงหรือผ่านตัวกลางทางการเงินสามารถอธิบายได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 ข แสดงการให้กู้ยืมเงินระหว่างหน่วยเกินดุลและหน่วยขาดดุล โดยตรงหรือผ่าน
ตัวกลางทางการเงิน

จากการที่เงินทุนเหลือใช้ของหน่วยเกินดุลสามารถที่จะโอนไปให้แก่หน่วยขาดดุล เพื่อนำไปใช้ในการลงทุน โดยผ่านตัวกลางทางการเงิน ซึ่งเป็นวิธีการให้กู้ยืม โดยทางอ้อมนั้น เมื่อมีการให้กู้ยืมเงินเกิดขึ้น ผู้ให้กู้จะต้องได้ผลตอบแทนจากการให้กู้เงิน ในขณะที่ผู้กู้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการกู้เงิน เรียกว่า อัตราดอกเบี้ย จากการที่ภาคเศรษฐกิจ (Real Sector) และภาคการเงิน (Financial Sector) มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างสูง โดยอัตราดอกเบี้ยถูกกำหนดขึ้นจากภาคการเงิน แต่ภาคเศรษฐกิจแท้จริงก็จะมีอิทธิพลต่ออัตราดอกเบี้ยด้วย เนื่องจากการตัดสินใจในการออกและการลงทุนของครัวเรือน หน่วยธุรกิจและรัฐบาลจะมีผลกระทบต่อกระแสการหมุนเวียนเงินทุนในภาคการเงินดังนี้

แผนภาพที่ 2 ข แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง Real Sector และ Financial Sector

อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของธนาคารพาณิชย์

(capital Adequacy Ratio : CAR) (ศิริอร เหลืองอรุณเลิศ, 2544 : 7)

อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio หรือ BIS Ratio) เป็นเครื่องมือมาตรฐานที่ใช้วัดความมั่นคงของสถาบันการเงิน ซึ่งสะท้อนจากระดับเงินกองทุน คิดเป็นสัดส่วนเทียบกับสินทรัพย์ที่ถูกถ่วงน้ำหนักด้วยความเสี่ยง (Risk Weighted Asset) โดยมี Bank for International Settlement (BIS) เป็นผู้กำหนดขึ้น

BIS เป็นองค์กรอิสระ จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1930 มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ Basle ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือของธนาคารกลางประเทศต่างๆ BIS ได้จัดตั้ง Basle Committee on Banking Regulation and Supervisory Practices ขึ้น เมื่อปี ค.ศ. 1974 เพื่อพัฒนา การกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ได้ยื่นข้อเสนอสาระเกี่ยวกับ ความมั่นคงของสถาบันการเงิน โดยระบุว่าความเพียงพอของเงินกองทุนเป็นปัจจัยสำคัญในการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์

ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินจึงควรวัดความเพียงพอของเงินกองทุน โดยการคำนวณ “อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง” เป็นเครื่องมือวัดมาตรฐานเพื่อวัดความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจะทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องมีเงินกองทุนเพียงพอสำหรับรองรับความเสี่ยงอันเกิดจากการดำเนินงานทุกประเภทที่อาจเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการให้สินเชื่อ การลงทุน การถือครองอสังหาริมทรัพย์ รวมไปถึงการก่อภาระผูกพันการค้าประกันต่าง ๆ จะช่วยให้การกำกับดูแลความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การกำหนดมาตรฐานของเงินกองทุน BIS จะใช้อัตราส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์ที่ถูกถ่วงน้ำหนักตามความเสี่ยงของสินทรัพย์แต่ละประเภท โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้น} &= \frac{\text{เงินกองทุนชั้นที่ 1} + \text{เงินกองทุนชั้นที่ 2}}{\text{สินทรัพย์ถ่วงน้ำหนักตามความเสี่ยง}} \\ \text{อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1} &= \frac{\text{เงินกองทุนชั้นที่ 1}}{\text{สินทรัพย์ถ่วงน้ำหนักตามความเสี่ยง}} \end{aligned}$$

รายละเอียดของเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์และรายการสินทรัพย์เสี่ยงแบ่งตามน้ำหนักความเสี่ยงมีดังนี้

เงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์

ตามหลักเกณฑ์ของ BIS ไคแยกประเภทของเงินกองทุนออกเป็น 2 ประเภทหลักๆ โดยในบางประเทศอาจแบ่งเงินกองทุนได้ถึง 3 ประเภท คือ

เงินกองทุนชั้นที่ 1 (Tier 1 Capital หรือ Core Capital) เป็นเงินกองทุนที่แท้จริงและมีความสามารถรองรับความเสี่ยง หรือส่วนสูญเสียได้มาก ประกอบด้วย

- 1) หุ้นสามัญ
- 2) หุ้นบุริมสิทธิที่ไม่มีกำหนดไถ่ถอนและไม่สะสมเงินปันผล
- 3) ส่วนล้ำมูลค่าหุ้น
- 4) วอร์เรนท
- 5) ทุนสำรองตามกฎหมาย
- 6) เงินสำรองที่จัดสรรจากกำไรสุทธิเมื่อสิ้นงวดการบัญชีตามมติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น
- 7) กำไรสุทธิคงเหลือจากการจัดสรร โดยทั้งนี้จะต้องหักผลขาดทุนสะสมออก

เงินกองทุนชั้นที่ 2 (Tier 2 Capital หรือ Supplementary Capital) เป็นรายการที่เปรียบเสมือนทุน สามารถรองรับความเสียหายได้ระดับหนึ่ง เนื่องจากการเพิ่มของเงินกองทุนเป็นแบบกำหนดเวลาไถ่ถอนออกไป ส่วนใหญ่อยู่ในรูปการออกตราสารหนี้ หรือตราสารที่มีลักษณะคล้ายทุน เงินกองทุนชั้นที่ 2 นี้ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ Upper Tier 2 และ Lower Tier 2

Upper Tier 2 ประกอบด้วย

- 1) เงินสำรองที่ได้จากการปรับมูลค่าจากการตีราคาสินทรัพย์ (Revaluation Capital) ได้แก่ ที่ดินและอาคาร หรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์
- 2) เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติโดยธนาคารพาณิชย์ จะสามารถนับเงินสำรองนี้เข้าเป็นเงินกองทุนได้ไม่เกินร้อยละ 1.25 ของยอดสินทรัพย์เสี่ยง
- 3) ตราสารคล้ายทุน (Hybrid Debt Instruments) เช่น หุ้นบุริมสิทธิที่สะสมเงินปันผล หรือสามารถไถ่ถอนได้หากผู้ออกมีข้อตกลงล่วงหน้าไว้ หุ้นกู้ด้อยสิทธิระยะยาว (Long-term

Subordinated Debt) ที่ไม่มีกำหนดไถ่ถอนหรืออายุไถ่ถอนยาวมาก และหุ้นกู้ที่สามารถแปลงสภาพเป็นหุ้นทุนได้ โดยหุ้นกูดังกล่าวจะต้องให้สิทธิธนาคารในการเลื่อนการชำระดอกเบี้ยในยามจำเป็นหรือห้ามไถ่ถอนก่อนระยะเวลาที่กำหนด

4) หุ้นทุนประเภทอื่นที่ไม่สามารถนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ได้

Lower Tier 2 จะเป็นเงินกองทุนที่มีความมั่นคงน้อยกว่า Upper Tier 2 ประกอบด้วย

- 1) หุ้นกู้ปริมาตรที่มีกำหนดระยะเวลาไถ่ถอนและสะสมเงินปันผล
- 2) ตราสารหนี้ที่ไม่มีกำหนดไถ่ถอนหรือมีอายุไถ่ถอนยาวมากที่ไม่สามารถนับเป็นตราสารคล้ายทุนได้
- 3) หุ้นกู้ค้อยสิทธิระยะยาวที่มีระยะเวลากำหนดการไถ่ถอนมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป
(Subordinated Term Debt)

ปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยมีอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้น(เงินกองทุนทั้งสิ้นคือเงินกองทุนชั้นที่ 1 รวมกับเงินกองทุนชั้นที่ 2) ต่อสินทรัพย์และภาระผูกพันถ่วงน้ำหนักตามความเสี่ยง (Risk Weighted Asset) ไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5 โดยต้องมีสัดส่วนของเงินกองทุนชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ต่อสินทรัพย์และภาระผูกพันถ่วงน้ำหนักชั้นละไม่น้อยกว่าร้อยละ 4.25 และเงินกองทุนชั้นที่ 1 ณ สิ้นสุดไตรมาสที่สามของปี 2543 ธนาคารพาณิชย์มีอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นประมาณร้อยละ 11.50

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายนครินทร์ เมฆระ
วัน เดือน ปี เกิด	25 มิถุนายน 2511
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์ วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2530 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีการอาหาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2534
ประสบการณ์	พ.ศ. 2537 พนักงานพัฒนาธุรกิจ และเจ้าหน้าที่พิธีการสินเชื่ อธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2542 เจ้าหน้าที่อำนวยการสินเชื่ อธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขากอนนเมืองสมุทร จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2545 เจ้าหน้าที่ธุรกิจสัมพันธ์ ลูกค้าธุรกิจรายกลาง สำนักธุรกิจประคูด ช้างเผือก ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2549 ผู้จัดการงานบรรษัทธุรกิจ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ศูนย์ธุรกิจเชียงใหม่